

1897. ob 10. dop.; slavna trgovska in obrtniška zbornica se prosi, da deželnemu odboru čim prej naznani ime tamošnjega gospoda odposlanca.

To vabilo se je zajedno odposlalo deželnim odborom na Moravskem, Dolnjem Avstrijskem, Koroškem, Kranjskem, v Idriji, mestnemu svetu v Trstu, Trgovskim in obrtniškim zbornicam v Pragi, Brnu, Olomucu, Libercu, Hebu, Plznu, Budejevicah, na Dunaju, v Lincu, Ljubnem, v Gorici, Ljubljani, Rovinju, Celovcu, občinskemu svetu v Celovcu in državnemu in deželnemu poslancu dr. Viktor Russu. Končno se usoja deželni odbor naznanjati, da je visoki deželni zbor češkega kraljestva v svoji seji dne 4. marcija 1897 stavil naslednji sklep, katerega se usoja deželni odbor predlagati kot podlago posvetovanju sklicanega shoda odposlancev.

C. kr. vlada se pozivlja, da se pri svojih ukrepih za izvršitev druge železniške zveze s Trstom ozira na to, da bo ta pot bistveno skrajšala pot s Češkega v Trst, in da dene one projekte za sedaj na stran, ki bi bili brez pomena za izvoz s Češkega čez Trst, ali pa bi mu bile prospešne le po novih péage-pogodbah s privatnimi železnicami.

C. kr. vlada se torej pozivlja, da pred vsem zagotovi zvezo Celovca čez Karavanke z eno točko državno-železniške proge Trbiž-Ljubljana in odtam daljno neposredno zvezo. Deželnemu odboru se naroča, da postopa po teh načelih.

Dne 15. marcija 1897 je deželni odbor češkega kraljestva telegrafično naznanil, da se je shod odposlancev predložil na 22. marcij ob 10. dopoldne. Predno se je volil odposlanec, je poročevalec razložil, katero stališče je zbornica tekom 30 let zavzemala in zastopala v tem za Trst, Kranjsko in severne avstrijske dežele velevažnem železniškem vprašanju. Razprave tega predmeta so se udeležili gospodje zbornični svetniki: Karol Luckmann, Andrej Gassner, Ivan Baumgartner in poročevalec. Slednji je prebral tudi vlogo predstojništva trške občine Tržič, v kateri se izreka želja, da bi bilo v prid stvari, ko bi zbornica ali deželni odbor, na katerega se je tudi obrnilo v karavanskem železniškem vprašanju zelo verziranega ravnatelja ilirske rudarske družbe za živo srebro Simona Riegerja poslala kot odposlanca.

Na predlog zborn. svet. Karola Luckmanna se sklene, za odposlanca izvoliti zbor. svetnika Andreja Gassnerja, tovarnarja v Tržiču, ki se je za zaupanje zahvalil s pripomnjo, da bo v zmislu današnjih izvajanj zbornično stališče po svojih močeh zastopal pri shodu v Pragi. Gospod Simon Rieger bo fungiral kot tehniški svetovalec.

Obrtnijske raznoterosti.

Izvoz in uvoz Ruske. Prvih deset mesecev l. 1896. se je iz Ruske izvozilo za 559,169 000 rubljev, uvozilo pa za 452,353.000 rubljev raznega blaga.

Tobak v Nemčiji. S tobakom je bilo l. 1895 v Nemčiji zasajeno 21 154 hektarov, l. 1894 le 17 575 in l. 1892 le 14 730 hektarov. Pridelalo se je 1895. l. 48 546 ton suhega tobačnega listja.

Industrija v Srbiji. V Srbiji je 8 pivovarn, v katere je investovan kapital 2 200 000 frankov, dalje je 11 parnih mlinov, vrednih 5 milijonov frankov in 18 raznih drugih znatnih industrijskih podjetij, ki so vredna $4\frac{1}{2}$ milijona frankov. Ves v tovarne založen denar znaša $11\frac{3}{4}$ milijonov frankov. K temu so dali vnani kapitalisti blizo 8 milijonov in ti imajo tudi najboljše tovarne. Rudokopov je v Srbiji 8, od teh jih je pet v rokah tujih podjetnikov in le 3 so last srbskih kapitalistov. Železnice in tramvaje grade le tuji kapitalisti.

Kmetijstvo.

Pospeševanje vinoreje na Kranjskem.

(Konec.)

III. Poročilo o delovanju deželnega učitelja za vinarstvo in kletarstvo.

Deželni potovalni učitelj Franc Gombač, ki vodi tudi delo v deželni pepinijeri pri prisilni delalnici, predaval je 1896. leta vsega skupaj 49krat po vseh vinogradnih krajih kranjskega, ter se je teh predavanj udeležilo 2700 vinogradnikov. — (Št. 515, 594, 797, 2560, 2626, 7558, 7723, 11713, 12724, 13178, 13278 l. 1896). Predavanje je obsegalo v prvi vrsti vinorejo in kletarstvo, novo nasaditev vinogradov in trtnic, napravljanje in uporabo umetnega gnoja, dalje je razlagal določbe zakona o brezobrestnih posojilih, o desetletni oprostitvi zemljišnega davka za nove nasade, o odpisu davka za po trtni uši uničene vinograde itd. V svojih predavanjih je govoril tudi o sadjereji, živinoreji, o zadrugah in kmetijstvu sploh. Vsako predavanje z demonstracijami trajalo je $1\frac{1}{2}$ —3 ure, tečaji za požlahtnevanje trt pa ves dan. Vsak udeležitelj takih tečajev moral je 30—50 ključev seboj prinesiti, da so se vinogradniki pod nadzorstvom in navodilom potovalnega učitelja mogli vaditi v prirezovanju in povezovanju cepičev in korenjakov, kakor tudi v zasajevanju takih cepljenk v trtnico ali pa zasaditvi naravnost v vinograd, dalje v rigolanju in obdelovanju vinogradov, v gnojitvi s hlevnim in umetnim gnojem, v obrezovanju in škropljenju trt, v žvepljanju grojzdja proti grojzdni plesnobi itd. Taki tečaji so se prav dobro obnesli, ker je bilo mogoče opozoriti vinogradnike na različne napake in pomanjkljivosti ter jim odgovarjati na dotična vprašanja.

Tečaji o suhem cepljenju vršili so se meseca februarja in sicer v črnomaljskem, metliškem in novomeškem okraju (št. 2560, 2626 l. 1896), o zelenem cepljenju pa v krškem okraju, kjer je tečaj trajal štiri dni. (Št. 7558, 7723 l. 1896.) Razun tega je potovalni učitelj v svrhu